

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2922
Tarih: 26.08.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

OHAL ilanının ardından basına yönelik uygulanan baskı ve sansür giderek artmış olup basına yönelik sansürün yarattığı sorunların tespiti ile basına uygulanan sansürün kaldırılmasına yönelik çalışmaların ne şekilde yürütüleceği hususlarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili

AKP Hükümeti dönemi; basın ve yayın organlarına hakeza gazetecilere uygulanan baskının en çok arttığı dönem olmuştur. Öyle ki AKP iktidarında basına uygulanan sansür, Abdülhamit'in istibdat dönemini dahi aşmıştır. Türkiye'de basına yönelik baskıcı uygulamalar Avrupa Birliği İlerleme raporlarında birçok defa gündeme gelmiş ise de dönemin başbakanı olan cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan bu eleştirileri her kezinde reddetmiştir. Bununla birlikte kamuoyuna açık konuşmalarında bilhassa muhalif basın yayın kuruluşlarını eleştirmiş, medya patronlarına seslererek muhalif yazarları seslerini çıkarmamaları yönünde uyarmalarını talep etmiştir. Nitekim dönemin başbakanının bu konuşmaları karşılık bulmuş; birçok gazeteci ve yazar gazetelerindeki köşelerini birer birer terk etmek durumunda kalmıştır. Yine gazeteci ve köşe yazarları da dönemin başbakanının bu tutumundan ötürü kendilerine otosansür uyguladıklarını ifade etmişlerdir.

Tutuklu Gazetecilerle Dayanışma Platformu'nun saptamasına göre 22 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla Türkiye cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü bulunan 8'i imtiyaz sahibi ve yazı işleri müdürü 80 gazeteci bulunmaktadır. Türkiye'de basına yönelik bu süreç dünya basını tarafından da izlenmekte ve Türkiye, gazeteciler için açık cezaevi olarak tanımlanmaktadır.

Muhalif basın her dönemde kısıtlama ve baskı ile karşı kaşırya kalmış ancak zirve noktası AKP dönemi olmuştur. 1990'lı yıllarda Kürt basını (özgür basın geleneği) üzerinde uygulanan sansür ve baskılar, gazete kapatmalar, gazete binalarına yapılan

baskınlar, Kürt gazetecilerin faili meçhul cinayetlere kurban gitmesi ve gazete binalarının bombalanması gibi direkt şiddet eylemleriyle, baskıcı bir sansür anlayışı basın tarihinin karanlık sayfalarında yerini almış bulunmaktadır kuşkusuz. Özgür Gündem gazetesinin 8 muhabir ve yazarı ile 19 dağıtımcısı öldürülmüş, 580 sayısının 486'sı hakkında dava açılmış ve gazete çalışanları toplam 147 yıl hapis cezasına mahkûm olmuştur. 683 günlük yayını süresince üç kez 30 gün, on beş kez 15 gün, iki kez 10 gün olmak üzere toplam 335 gün kapatılmıştır. Gazetenin İstanbul Kadırga'daki binası, Cağaloğlu'ndaki merkez bürosu ve Ankara bürosu 3 Aralık 1994'te bombalı saldırıya uğramıştır. Geçtiğimiz aylarda gazetenin "Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği" kampanyasına katılan Erol Önderoğlu, Ahmet Nesin ve Şebnem Korur Fincancı örgüt propagandası iddiasıyla tutuklanmıştır. Kampanyaya katılan birçok gazeteciye örgüt propagandası yapmak iddiasıyla açılan davalarda 7.5 yıla kadar hapis cezaları istenmiştir.

Ne var ki gelinen aşamada 15 Temmuz Darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL ile birlikte özgür basın da büyük bir darbeye maruz kalmıştır. Nitekim Özgür Gündem gazetesi kapatılmış; yayın danışma kurulu üyesi Aslı Erdoğan ve yazı işleri müdürü İnan Kızılkaya ile Zana Bilir Kaya tutuklanmıştır. Zaten daha evvel gazetenin internet sitesine Türkiye'den erişim Temmuz 2015'te yasaklanmış; 9 Ağustos 2016'da Dicle Haber Ajansı (DİHA) ve Fırat Haber Ajansı (ANF) ile birlikte gazetenin resmî Twitter hesabına erişim, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından engellenmiştir. Yine 14 Şubatta TİB tarafından erişimi engellenen Özgür Gün TV'nin www.ozgurguntv.com.tr uzantılı internet sitesi TİB tarafından 4 Ağustos itibariyle "idari tedbir" gerekçesiyle tekrar erişime engellenmiştir.

OHAL ilanının ardından basına yönelik kaygı verici gelişmeler bununla da sınırlı kalmamış, basın yayın organlarının kapatılması neticesinde Basın Yayın ve Gazetecilik İşkolunda da sektörün neredeyse yüzde 3'ü işsiz kalmıştır. Bu süreçte birçok basın yayın organı kapatılırken gerçek darbe muhalif basına yönelik olmuştur. Böylelikle Türkiye halkları Anayasal güvence altında olan haber alma hakkından mahrum kalmış oldu. Bu bahisle 14 yıllık AKP iktidarı dönemince uygulanan basına yönelik sansürün OHAL ilanı ile geldiği aşamanın evrensel haklar ve Anayasal çerçevede değerlendirilmesi ile sansürün kaldırılmasına yönelik çalışmaların tespiti amacıyla TBMM çatısı altında bir komisyon kurulması elzemdir.

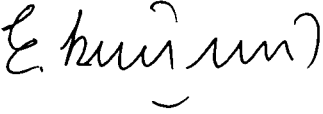
Idris BALUKEN
HDP Diyarbakır Milletvekili

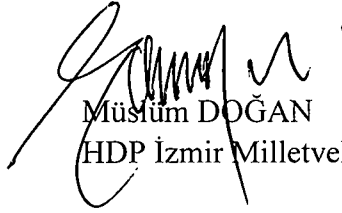
Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR
HDP İstanbul Milletvekili

Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP İzmir Milletvekili

Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

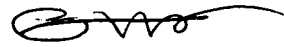
Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili

Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

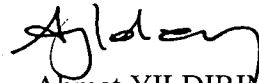
Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

Gülser YILDIRIM
HDP Mardin Milletvekili

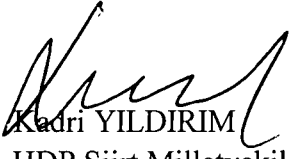
Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

Bülent ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

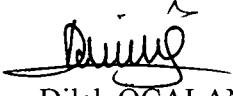
Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

Ferhat ENCÜ
HDP Şırnak Milletvekili

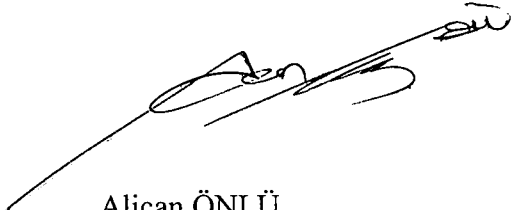
Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

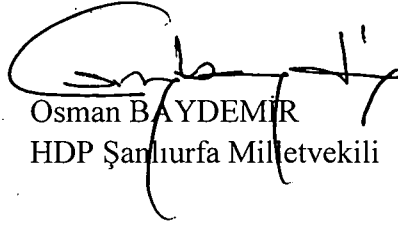
Dilek OÇALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

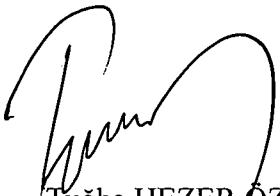
Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Lezgin BOYAN
HDP Van Milletvekili

Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili